

Pedagogická příprava učitelů praktického vyučování

Mgr. Tereza Halouzková
NÚV

Beroun, 30.11. – 1.12. 2017

Základní východiska

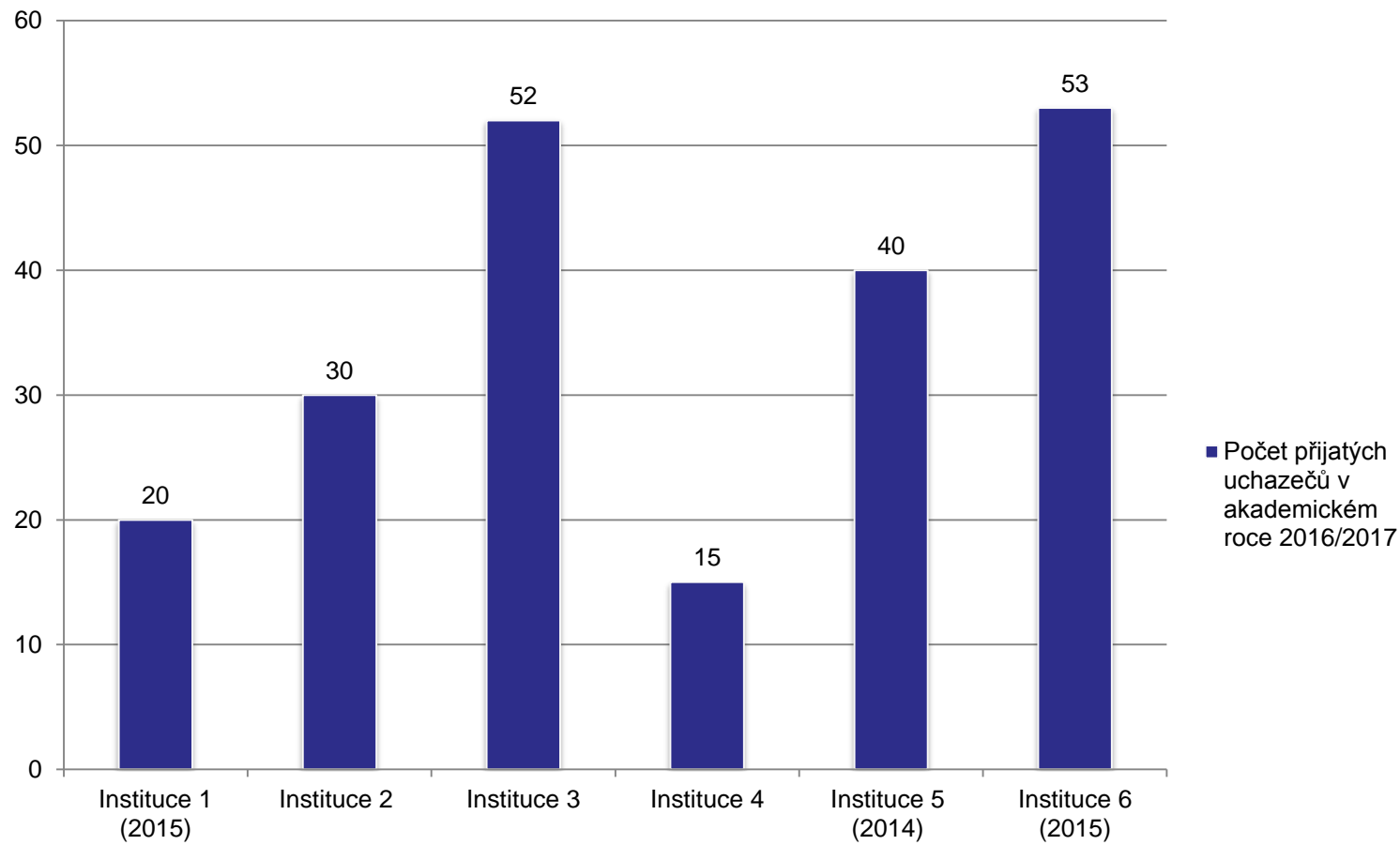
Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

- Studijní program „Specializace v pedagogice“
- Program realizuje celkem 6 vysokoškolských institucí v ČR
- Studium je realizováno výhradně v kombinované formě
- Regionální rozdělení (3 v Praze, 1 v JMK, 1 OLK, 1, PLK)
- Analyzováno všech 6 programů

Ostatní programy pedagogické přípravy pro UPV

- 3 kurzy pro učitele PV v rámci CŽU (zpoplatněné, nevedou k titulu bc.)
- 1x navazující magisterský program „Učitelství praktického vyučování“ (program: Učitelství odborných předmětů pro střední školy)

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku Počty přijatých uchazečů v akademickém roce 2016/2017

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Cíle studia

Cíle studia

- Příprava studenta k výkonu profese učitele praktického vzdělávání a odborného výcviku dle zákona č. 563/2004 Sb.
- Absolventi SŠ získávají pedagogickou kvalifikaci k vedení praktického vyučování a odborného výcviku na SOŠ a SOU
- Část institucí klade důraz na pedagogicko-psychologické aspekty, sociální kompetence, komunikační dovednosti
- Část institucí klade důraz na didaktiku technických oborů a předmětových specializací
- Studijní program není určen pro absolventy gymnázií či konzervatoří

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Vstupní požadavky na uchazeče o studium

- Úplné střední vzdělání s maturitou
- 3 instituce požadují ukončené střední vzdělání s danou odbornou profilací (doloženo např. výučním listem v oborech, které specifikuje katedra)
- V pěti případech je přijímací řízení realizováno formou písemného testu (např. test všeobecných středoškolských znalostí, TSP)
- V jednom je přijímací řízení formou ústního pohovoru, jehož cílem je zjistit motivaci uchazeče ke studiu a jeho orientaci v problematice školství a vzdělávání
- Dvě instituce nabízejí v případě např. pedagogické praxe možnost bonifikace

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Analýza studijních plánů

- Všech 6 institucí má společný základ v hlavních vyučovacích předmětech (pedagogika, psychologie, didaktika, ale i např. enviromentální výchova či využívání ICT technologií, školní hygiena, měkké dovednosti)
- Instituce se liší v oblasti PV a V předmětů (př.: důraz na otázky prevence, rizikové chování, kvalita života ve stáří, tvorba ŠVP, výuka jazyků atd.)
- Rozdíly panují především z hlediska počtu předmětů a míry specializace v dané oblasti

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Analýza studijních plánů

Obecné (společné)	Specifické
<p>Společné pro všechny instituce – dotýkají se vlastních obsahů SZK.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pedagogika - Psychologie - Didaktika PV a odborných předmětů - Legislativa ve školství/Řízení školy - Informační a komunikační technologie - Speciální pedagogika - Komunikační dovednosti/rétorika - Enviromentální výchova - Školní hygiena /zdraví - Vzdělávání dospělých - Multikulturní výchova 	<p>Předměty odlišné v rámci institucí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znaková řeč - Mediální výchova - Násilí v rodině - Šikanování v dětských kolektivech - Zpracování a prezentace dat - Ekonomika vzdělávání - Vzdělávání ve firmách - Cizí jazyky - Marketing školy - Tvorba ŠVP

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Struktura výuky

- Počet povinných předmětů je od 28 do 41
- Průměrný počet povinných předmětů je 33
- Počet povinně volitelných předmětů je od 6 do 11 (rozsah 3-6 ECTS kreditů)
- Volitelné předměty nabízejí tři instituce z pěti

Počty výukových hodin

- Standardní délka studia je tři roky (bc., komb. forma)
- min. 180 ECTS kreditů
- Počty výukových hodin jsou celkem za dobu studia od 378 do 659
- Mezi institucemi panují značné rozdíly v délce a rozsahu odborné praxe

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Odborná praxe

- Všechny instituce deklarují, že součástí výuky je povinná odborná praxe na příslušném školním pracovišti
- Rozsahem, délkou a obsahem se však značně liší

	Inst. 1	Inst. 2	Inst.3	Inst.5	Inst.6
1. sem.					
2. sem.	2 t				
3. sem.	3 t	30 hod.			
4. sem.	3 t	30 hod.			30 hod.
5. sem.	3 t	30 hod.		ANO	
6. sem	3 t	26 hod.	ANO	ANO	60 hod.

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Odborná praxe

- Instituce 1 nabízí již od druhého semestru formou náslechu, následuje výstupová praxe (náslech a samostatné výstupy napříč různými ročníky na SŠ a SOU s rozbořem), souvislá praxe (činnosti pedagog. rad., předmět. komisí atd.
- Instituce 2 nabízí praxi od třetího semestru a nemá souvislou návaznost; jednotlivé dovednosti se rozvíjejí napříč všemi čtyřmi bloky odborné praxe
- Instituce č. 6 nabízí odbornou praxi pouze v čtvrtém a šestém semestru, a to formou náslechu a řízené pedagogické praxe
- Instituce 5 nabízí praxi pouze v 5. a 6. semestru: Úvod do Individuální řízené pedagogické praxe a Individuální pedagogická praxe

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Požadavky na bakalářskou práci

- Standardní rozsah je 40 normostran (2 instituce akceptují 30 a 35 stran)
- Tři instituce z pěti požadují standardní bakalářskou práci připravenou na základě struktury, kterou určí příslušná fakulta.
- Shodují se, že práce by měla mít jasně formulované výzkumné cíle, měla by obsahovat aplikaci teoretických poznatků na vybraný problém, metodologii v případě praktické (analytické části).
- Shodují se, že součástí by měl být výzkum s aplikovatelností výstupů do praxe vč. kritické analýzy, konfrontace s cíli stanovenými v úvodu atd.

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Požadavky na bakalářskou práci

- Jedna instituce požaduje jako součást bc. práce poster ve formátu A1, který vychází ze struktury vlastní práce.
- Jedna instituce nabízí možnost zpracovat alternativní bc. práci formou portfolia profesního rozvoje (povinná I nepovinná část). Zpracováním portfolia dokladuje student svůj odborný růst v průběhu studia a analyzuje i schopnost jeho reflexe vůči nabývání profesních kompetencí. Rozsah je obdobný jako v případě klasické bakalářské práce.
- Jedna instituce požaduje originalitu (nesmí se shodovat s již obhájenou bc. prací), jiná instituce připouští, že téma mohou řešit i dva studenti, pokud zpracují v jiném kontextu).
- Dvě instituce uvádějí nutnost absolvovat povinné konzultace/semináře.

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Způsob zjišťování výsledků učení

- Obhajoba bakalářské práce a vykonání SZZk.
- Klasifikace hodnocení (výborně, velmi dobře, vyhovující, nevyhovující)
- Bc . práci posuzuje vedoucí práce a oponent
- Státní zkouška probíhá výhradně ústní formou (student si vylosuje otázky z okruhů)
- Jedna instituce požaduje jako součást zkoušky seznam prostudované literatury, a rovněž předložení přípravy odučených hodin a pedagogický projekt

Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

Státní závěrečné zkoušky

- Student skládá zkoušku z Pedagogiky, Psychologie a Didaktiky
- V tematických okruzích nejsou mezi institucemi výrazné odchylky
- V případě pedagogiky se instituce liší v důrazu na různé oblasti (npř. inkluzivní vzdělávání pokrývá u jedné instituce 7 otázek, u jiné jen jedna či v případě vzdělávací politiky ČR)
- V případě psychologie: odchylka u jedné instituce (otázky směřovány spíše do oblasti obecné psychologie)
- V didaktice nejsou výrazné rozdíly mezi institucemi

Děkuji vám za pozornost.

tereza.halouzkova@nuv.cz